

Protokoll 6/2025

fört vid Skarpnäcks stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 22 maj 2025 kl. 18:30-20:15, Skarpnäcks
kulturhus, Skarpnäcks allé 25

Ledamöter

Cecilia Obermüller (MP) Ordförande
Gunnar Caperius (C) 1:e vice ordförande
Monica Lövström (S) 2:e vice ordförande
Curre Hansson (S)
Kristina Persdotter (S)
Jessica Nilsson (V)
Kristina Lutz (M)
Johan Brege (M)
Mahtab Sayadi (S) ersätter Pontus Olsson (S)
Berit Dahlström (V) ersätter Ledrian Utter (V)
Henrik Appelqvist (M) ersätter Billy Östh (M)
Ann Hultmark Fridner (L) ersätter Lena Kling (L)
Maria Sawon (SD) ersätter Sergej Salnikov (SD)

Ersättare

Domino Kai (MP)
David Wikström (S)
Robert Svenander (S)
Karro Olofsson (C)
Ann-Sofie Söderberg (M)
David Callgren (M)

Övriga närvarande

Jonas Lauri Stadsdelsdirektör
Mia Fridfeldt Berggren Nämndsekreterare
Hanna Jakhammer Avdelningschef
Lena Hedin Avdelningschef
Johanna Hult Avdelningschef §§5-11, §§13-22
Elisabet Tullgren Avdelningschef §§5-11, §§13-22
Jonas Ransmyr Ekonomichef §§5-11, §§13-22

Justerare

Cecilia Obermüller (MP), Gunnar Caperius (C)

Datum för justering

2025-05-27

Paragraf

§§5-11, §§13-23

Sekreterare

Mia Fridfeldt Berggren

§ 5**Information från stadsdelsförvaltningen**

Stadsdelsdirektör Jonas Lauri informerade om stadsdelskampen som arrangeras tillsammans med Farsta och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar. Ungefär 150 seniorer från de tre stadsdelarna deltog under tisdagens stadsdelskamp i bland annat gåfotboll.

Förvaltningen, tillsammans med bland andra polisen, genomförde för cirka två veckor sen en trygghetsvandring i Skarpnäck. Förvaltningen mottog många synpunkter och arbetar nu för att sammanställa dessa.

Biblioteket i Bagarmossen har en utställning om en bok - Välkommen till insektshotellet - som barnen på förskolan Grönmosse har arbetat fram.

Avdelningschef Hanna Jakhammer berättade att förvaltningen har tagit emot 971 ansökningar om feriearbete. 505 personer, jämnt fördelat mellan könen, har erbjudits anställning. I verksamhetsplanen är målet 560 anställningar, i och med feriearbete under höst- och jullov då 80 platser kommer att erbjudas kommer målet att nås. I den prioriterade gruppen har 70 ansökningar inkommit och 61 av dessa har erbjudits anställning.

§ 6**Nämndens frågor till förvaltningen**

Ersättare Karro Olofsson (C) undrar med anledning av informationen om feriearbeten om det kommer att bli fler muralmålningar i stadsdelsområdet. Avdelningschef Hanna Jakhammer berättar att det är Kulturförvaltningen som handleder de ungdomarna och i och med att det har gjorts flera gånger tidigare år har det blivit svårt att hitta passande ytor.

Ledamot Johan Brege (M) undrar hur det går med upphandlingen av Skarpnäckslyftet. Stadsdelsdirektör Jonas Lauri berättar att förvaltningen just nu arbetar med att ta fram förfrågningsunderlag. Upphandlingen har ännu inte annonserats.

§ 7**Utökad belysning utmed södra sidan av Sicklasjön och förbi Lilla Sickla****Svar på medborgarförslag**

SKA 2025/27

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd avslår medborgarförslaget och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar.

Sammanfattning av ärendet

Förslagsställaren föreslår att belysningen utmed södra sidan av Sicklasjön och förbi Lilla Sickla utökas för att öka säkerheten och trivseln för boende och besökande.

Reservatet förvaltas av stadsdelsförvaltningen med miljöförvaltningen som tillsynsmyndighet. Platsen är känslig för intrång och störningar och stadsdelsförvaltningen anser inte att platsen är lämplig att belysa. Miljöförvaltningen bedömer att strandsträckan vid Lilla Sickla är ett område med höga naturvärden med viktiga ekologiska funktioner där belysning i första hand bör undvikas. Sedan reservatet inrättades har man däremot utvecklat belysta motionsslingor inom mindre känsliga områden i närheten av Lilla Sickla där rekreation under dygnets mörkare timmar är möjlig. Norra sidan av Sicklasjön är likaså belyst idag.

Trafikkontoret som ansvarar för belysning utmed parkvägar prioriterar belysning på stråk mellan kollektivtrafik, skolor, bostäder och handel. Rekreation och motion kan utövas där det finns befintliga anläggningar.

Fastighetskontoret som förvaltar den av Stockholms stad ägda marken i Nackadelen av reservatet är kritiska till förslaget och anser att i det stadsnära landskapet måste det finnas plats även för det obelysta. Dels för människan men inte minst för den övriga mångfalden som är beroende av nattens mörker och naturliga övergångar mellan dag och natt.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/27-3 (Godkänd - R 2) Medborgarförslag: Utökad belysning utmed södra sidan av Sicklasjön och förbi Lilla Sickla
- 2062417 belysning maskad

§ 8**Medborgarförslag om att skapa minnesmärke för katten Pepsie****Svar på medborgarförslag**

SKA 2025/66

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslagen.

Sammanfattning av ärendet

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 20 februari 2025 anmäldes fyra medborgarförslag om att skapa ett minnesmärke för katten Pepsie. Förslagsställarna anser att Bagarmossens ”spärrvaktskatt” bör få ett minnesmärke i form av en staty eller liknande exempelvis direkt utanför tunnelbanans biljetthall när han nu gått ur tiden.

Förvaltningen är medveten om att det finns ett stort engagemang i frågan och utreder vilka möjligheter som finns för att tillskapa ett minnesmärke för Pepsie. Några möjligheter ligger inom stadsdelsnämndens rådighet medan andra alternativ som närmare anknyter till den plats Pepsie förknippas med ansvarar andra aktörer för. Där försöker förvaltningen hjälpa till att lotsa frågan framåt. Det brukar råda restriktivitet när det gäller att använda Stockholms gator och torg för uppförande av minnesmärken och konstnärlig utsmyckning av offentliga platser ingår inte i stadsdelsnämndens ansvarsområde. Förvaltningen bedömer att en staty på stadsdelsnämndens mark inte är aktuellt av ovan nämnda skäl samt att det också är förenat med kostnader för installation, förankring och skötsel.

Samtliga alternativ inom stadsdelsnämndens rådighet skulle innebära såväl kostnad för inköp som för förankring eller uppsättning, en total kostnad på upp till 100 tkr. Det skulle även generera drifts- och underhållskostnader i framtiden. En sådan kostnad finns inte inräknad i stadsdelsnämndens stadsmiljöbudget för året som redan är ansträngd. Förvaltningen fortsätter därför dialog med övriga aktörer för att se om det finns en framkomlig väg där eller om det är något som går att prioritera framgent.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/66-13 (Godkänd - R 1) Minnesmärke för katten Pepsie
- 2088545 medborgarföslag pepsie maskade

§ 9**Ett enklare sätt att ta del av ansökningarna till
föreningsbidrag**

**Svar på skrivelse från Johan Brege m.fl. (M), Gunnar
Caperius (C), Lena Kling (L) och Sergej Salnikov (SD)**
SKA 2025/128

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Johan Brege m.fl. (M) som 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C), ledamot Lena Kling (L) och ledamot Sergej Salnikov (SD) anslutit sig till under sammanträdet 20 februari 2025. Skribenterna vill att politikerna på enklare sätt ska kunna ta del av ansökningshandlingarna för föreningsbidrag. Förvaltningen vill också ha en smidigare lösning och ska undersöka vilken digital lösning som blir bäst lämpad inför nästa ansökningsperiod.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) yrkar bifall till Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas gemensamma förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens respektive Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas förslag. Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Tjänstgörande ersättare Maria Sawon (SD) meddelar att Sverigedemokraterna ansluter sig till Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas förslag.

Reservation

1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C), ledamot Kristina Lutz m.fl. (M), tjänstgörande ersättare Ann Hultmark Fridner (L) och tjänstgörande ersättare Maria Sawon (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

Hantering av ansökningshandlingarna av föreningsbidrag är för oss inte acceptabelt. Det är inte rimligt att nämndens politiker ska behöva stå i kö på förvaltningen för att ta del av innehållet i pärmar,

och där på plats under tidspress bilda sig en uppfattning om innehållet i omfattande ansökningar.

En av förvaltningens uppgifter är att underlätta för nämndens politiker att snabbt kunna fatta rationella beslut i svåra politiska frågor. De flesta av oss är fritidspolitiker som inte har möjlighet att komma på dagtid.

Vi ser fram emot att förvaltningen till nästa ansökningsperiod upprättar ett digitalt system så att handlingarna kan sändas till nämndens politiker i god tid så att vi på ett enkelt och lättfattligt sätt kan fatta beslut om föreningsbidragen. Då alla ärenden numera är digitala inklusive sekretessärenden så borde det inte vara ett problem att även ha ansökningarna till föreningsbidragen tillgängliga digitalt.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/128-2 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse om enklare sätt att ta del av ansökningarna till föreningsbidrag
- SKA 2025/128-1 Skrivelse om enklare sätt att ta del av ansökningarna till föreningsbidrag

§ 10**Anpassade avdelningar på förskolor för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning****Svar på skrivelse från Sergej Salnikov (SD)**

SKA 2025/127

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden överlämnade den 20 februari 2025 en skrivelse från Sergej Salnikov (SD) till förvaltningen för beredning.

Insändaren önskar få en översikt av hur det ser ut med anpassade avdelningar för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning inom förskolorna.

Barnen i förskolan får en utbildning som är utformad och anpassad så att de kan utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans får detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar.

När förvaltningen sammanställer svar på inkommen skrivelse finns en specialavdelning för barn med autism, Solkatten. På grund av vikande barnantal och efterfrågan kommer avdelningen att läggas vilande från och med hösten 2025. Inom förvaltningen finns ett stadsdelsövergripande barnhälsoteam som består av en familjebehandlare och en specialpedagog. Barnhälsoteamet ger personal och arbetslag handledning och stöd kring hur förskolorna kan anpassa utbildningen för alla barn.

Det finns inga fastställda riktlinjer eller strategier inom Stockholms stad för hur specialavdelningar ska organiseras eller utformas. Rektor är ansvarig för att alla barn i förskolan ges det särskilda stöd som barnets behov föranleder.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/127-3 (Godkänd - R 2) Skrivelse anpassade avdelningar på förskolor för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning
- SKA 2025/127-1 Skrivelse från Sergej Salnikov (SD) - Anpassade avdelningar på förskolor för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning

§ 11**Synpunkter på förskolan Regnbågsängen****Svar på skrivelse från Sergej Salnikov (SD)**

SKA 2025/180

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden överlämnade den 20 mars 2025 en skrivelse från Sergej Salnikov (SD) till förvaltningen för beredning. Insändaren refererar till att det framkommit oro kring förskolan Regnbågsängen och större förskolors påverkan på barns utveckling och pedagogers arbetsmiljö. I skrivelsen anges särskilt barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och ett antal frågeställningar.

Förvaltningen tackar för den inkomna skrivelsen och instämmer i att det är av yttersta vikt att säkerställa en trygg och stimulerande förskolemiljö i anpassade lokaler och lämpligt antal barn per grupp. Förskolan Regnbågsängen öppnade i januari 2025 och tre förskolor flyttade samman. Biträdande rektor är nära barnen och pedagogerna i syfte att ge stöd för att fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer, rutiner och arbetssätt. Ett antal familjer på förskolan har bildat en föräldraförening som inkommer med förslag och förbättringar på rutiner samt på förskolans inne -och utemiljö. Föräldraföreningen drivs inte i förskolans regi. Förskolans ledning och pedagoger är positiva till det engagemang som finns och lyssnar in de synpunkter som lyfts fram. Förskolan kommer att bjuda in samtliga familjer att delta i föräldraråd/föräldramöte för en bredare representation där fler tankar och synpunkter kan tas tillvara. Förvaltningen följer upp samtliga förskolors resultat och kvalitet löpande under året. Antal barn per grupp varierar under ett år och relaterar till flera samverkande faktorer. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans får detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar. Förvaltningen genomför noggranna behovsanalyser inför nybyggnation av förskolor och bedriver ett effektivt lokalutnyttjande. För närvarande finns, utifrån stadsdelsnämndsområdets utveckling med minskade barnantal, inga planer för fler större förskolor.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/180-7 (Godkänd - R 1) Skrivelse angående förskolan Regnbågsängen
- SKA 2025/180-2 Skrivelse angående förskolan Regnbågsängen

§ 13**Motion om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner****Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2025/166)**

SKA 2025/132

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner. I motionen lyfter Sverigedemokraterna att det är viktigt att fortsätta värdesätta och främja mänskliga möten och sociala interaktioner i vår allt mer digitala värld. Parker eller andra lämpliga platser med vänskapsbänkar är ett förslag som kan bidra till att minska ensamheten och öka gemenskapen i samhället. Dessa bänkar kan fungera som en inbjudande plats för människor att samlas för att samtala, dela erfarenheter och bygga relationer. Sverigedemokraterna föreslår att berörda förvaltningar ges i uppdrag att utreda möjligheten att installera Vänskapsbänkar i parker eller på andra lämpliga platser för att främja sociala interaktioner.

Förvaltningens strategiska arbete med utformning och innehåll i våra parker lyfts fram i Parkplan Skarpnäck. Parkerna är viktiga för att skapa och förstärka sociala värden. Det stadsövergripande möbelprogrammet pekar ut riktlinjer vid möblering av nya gator, platser och parker samt vid upprustning av befintliga miljöer. Här finns förslag för soffor, bänkar, skräpkorgar och cykelställ. Programmet ger förutsättningar för att skapa en väl sammanhållen helhet och en enhetlig stadsbild. Vänskapsbänkar är ett koncept som finns i Zimbabwe, Kanada samt i fler kommuner runtom i Sverige, bland annat Linköping, Malmö och Borlänge. Bänkarna är en del av kommunernas arbete med att förebygga psykisk ohälsa och suicid. Dessa ges en färg som sticker ut och på kommunens hemsida finns information om syftet med bänkarna och var de är placerade. Förvaltningen anser att vänskapsbänkar kan vara ett trevligt inslag i stadsmiljön och att de har potential att motverka ofrivillig ensamhet. I en stor stad som Stockholm bör dock arbetet samordnas av trafikkontoret och bänkarna i så fall finnas med i möbelprogrammet för att få en enhetlig utformning över staden.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/132-2 (Godkänd - R 1) Fler tillfällen för mänskliga interaktioner
- SKA 2025/132-1.1 Motion om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner
- SKA 2025/132-1 Följebrev Motion om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner, KS 2025/166

§ 14**Förskola i Stockholm 2024 - Samlad rapport för förskola i Stockholms stad****Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2025/481)**

SKA 2025/211

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Sammanfattning Stadsdelsnämnden har mottagit remiss från kommunstyrelsen Förskola i Stockholm 2024 - Samlad rapport för förskola i Stockholms stad. Rapporten presenteras årligen på uppdrag av kommunfullmäktige i syfte att ge en övergripande nulägesbeskrivning av förskolan i staden. Rapporten är indelad i följande fyra områden; förskolans förutsättningar i Stockholms stad, systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse, förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling och förskolans kompensatoriska uppdrag.

Förvaltningen ser att rapporten Förskola i Stockholm 2024 kan ge underlag för insatser och framtida beslut som bidrar till en likvärdig förskola av god kvalitet för alla barn inom Stockholms stad. Rapporten visar att samtliga stadsdelsnämnder bedriver ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete utifrån läroplansuppdraget. Det är positivt att årets rapport fokuserat mer på analysdelen.

Förvaltningen instämmer i att det behöver finnas en tydligare gemensam syn på vad som utgör en bra utbildning och ett mer enhetligt sätt att mäta kvaliteten i stadens förskolor. Utformandet av undervisningen och progression i barns utveckling behöver bedömas.

Det är bra att rapporten lyfter att förskolan behöver fortsätta utveckla arbetet med tidiga insatser för att förebygga barns utsatthet, bland annat genom samverkan med socialtjänsten. Förvaltningen ser en utmaning i de strukturella underlag som samlas in från stadsdelsnämnderna. Hanteringen är manuell i flera steg och kan i vissa fall leda till missvisande statistiska underlag.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ledamot Sergej Salnikov (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens respektive Sverigedemokraternas förslag. Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Ledamot Sergej Salnikov (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Sverigedemokraternas förslag till beslut enligt följande:

1. Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att det genomförs en systematisk analys för att identifiera vilka förskolor som har utmaningar kopplade till personalens svenskkunskaper.
3. Att centrala riktlinjer tas fram för hur bedömning av behovet av språkstöd ska ske.
4. Därutöver anföra följande:

Förskolerapporten visar återigen att det finns ett omfattande behov av att stärka personalens kompetens i svenska inom förskolan. Sverigedemokraterna anser att ojämlika förutsättningar för språkutveckling utgör det största hindret för en likvärdig utbildning. Vi ser med stor oro på de negativa konsekvenser som bristande språkkunskaper hos förskolepersonalen kan medföra för barns lärande och framtida möjligheter.

Vi konstaterar att det i nuläget saknas tydliga och enhetliga kriterier för att bedöma behovet av språkstärkande insatser hos personalen. Bedömningen baseras idag på rektors eller biträdande rektors subjektiva uppfattningar, vilket innebär en risk för godtycke, felbedömningar och uteblivna insatser. En sådan ordning riskerar att underminera både arbetsmiljö och kvalitet i undervisningen.

Vidare framgår det av rapporten att det, med undantag för Skärholmen, inte går att påvisa några tydliga förbättringar i undervisningens kvalitet efter genomförda språkstärkande insatser. Det är särskilt oroande att det finns medarbetare som enligt rapporten är i behov av grundläggande utbildning i svenska. Förvaltningen påpekar också att effekterna av de genomförda insatserna generellt sett är svåra att koppla till förbättringar i verksamheten. Detta tyder på att de insatser som hittills genomförts inte har varit tillräckliga och måste betraktas som ett misslyckande.

Mot bakgrund av detta anser Sverigedemokraterna att mer kraftfulla

åtgärder är nödvändiga. Vi har därför föreslagit att ett språktest införs vid nyrekrytering till förskolan samt att deltagande i språkstärkande insatser görs obligatoriskt för medarbetare som bedöms ha behov av detta.

Vi förordar vidare att staden genomför en systematisk analys av vilka förskolor som har utmaningar kopplade till personalens svenskkunskaper. Detta för att mer träffsäkert kunna rikta insatser dit de gör störst nytta. Dessutom bör centrala riktlinjer tas fram för hur behovet av språkstöd ska bedömas, i syfte att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet i processen.

Särskilt uttalande

1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) och tjänstgörande ersättare Ann Hultmark Fridner (L) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Förskolerapporten är ett viktigt underlag för att kunna följa upp utvecklingen inom stadens förskolor, och arbetet för att höja kvaliteten på Stockholms förskolor. Nedan lyfter vi några frågor som vi tycker är särskilt viktiga att fokusera på framöver.

Systematiskt kvalitetsarbete

Tack vare att vi nu har en förskolenämnd har ett arbete för att säkra kvalitetsuppföljningen i de kommunala förskolorna nu kunnat påbörjas. Årets rapport visar tyvärr att det är en lång väg att gå innan vi har ett enhetligt och likvärdigt systematiskt kvalitetsarbete över hela staden. Detta arbete måste intensifieras.

Vi vill även lyfta vikten av att säkra kvalitén i de privat drivna förskolorna. Vilket är data som saknas i förskolerapporten. Eftersom vi anser att oavsett vilken typ av förskola som ett barn vistas i bör den vara likvärdig. Läroplanen gör heller inte skillnad på privat eller kommunal förskola och stadsdelen bör inte heller göra det även om vi förstår om förvaltningen har mest insyn i de kommunala förskolorna.

Inskrivningsgrad och närvaro i förskolan

Förskolenämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna måste arbeta för att närvaron i förskolan av barn i områden där den är låg blir bättre. Förskolan utgör grunden för ett barns utbildning och de barn som börjat i förskoleklass och som gått i förskola är bättre rustade för fortsatt utbildning än de som inte gjort det. För att nå de barn vars närvaro är låg behövs arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra metoder utvecklas. Här behöver arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra metoder stärkas. Eftersom det gynnar barnen att vistas i förskolans verksamheter. Det är värdefullt både för att hjälpa dem att utveckla sina intressen, empati, nyfikenhet samt lust att lära. Samtidigt som förskolan utgör en bra plats att

utveckla relationer till andra. Samverkan mellan förskolan och hemmet utgör en del i läroplanen som förskolan följer och är en av de viktigaste uppgifterna som förskolan har.

Samverkan kan ses utifrån olika perspektiv: det informativa uppdraget som görs genom att berätta vad barnen ägnar sig åt i förskolan i form av informationsutskick, vecko/månadsbrev, dokumentation på grupp och individnivå samt generell information om förskolan. Men det handlar också om långsiktigt relationsbyggande mellan barnen, deras pedagoger samt barnets närstående vuxna samt andra aktörer som möter familjerna. Båda dessa delarna utgör framgångsfaktorer för att få familjer att välja att ha sitt barn på förskola.

Det är också viktigt att staden får en tydligare bild av närvaron i förskolan. Hög och kontinuerlig frånvaro påverkar kontinuiteten i barns utbildning och kan ge negativa konsekvenser, inte minst gällande den språkliga utvecklingen. Tack vare det gemensamma närvarosystemet finns nu en möjlighet att göra nödvändiga uppföljningar.

Vi vill lyfta vikten av att framöver analysera mer i detalj vad som är framgångsrika åtgärder för att öka både inskrivningsgrad och närvaro, och säkerställa att det sker ett meningsfullt utbyte kring ”best practices” mellan stadsdelarna.

Det är glädjande att Skarpnäcks stadsdel har ökat inskrivningsgraden och ligger bland de högsta på 96.7% under 2024.

Insatser för att stärka barns språkutveckling i svenska och flerspråkighet

Personalens kunskaper i svenska språket är en avgörande faktor för undervisning av hög kvalitet. Satsningar på kompetensutveckling i svenska språket för medarbetarna har genomförts i nästan alla stadsdelsområden. Dock går det inte att redovisa faktiska effekter på undervisningen med barnen. Vi menar att det är alarmerande att efter alla dessa år med olika insatser för att öka personalens kunskaper i svenska språket så har det fortfarande inte ordentligt utvärderats vilka insatser som är effektiva och vilka som inte är det. Inför kommande år behöver detta göras för att säkerställa att kvaliteten i våra förskolor höjs samt att de insatser som görs kommer till gagn för barnen.

Likaså behöver återkopplingen från kartläggningen Hitta språket utvecklas till att bli mer likvärdig i alla stadsdelsområden och ge en mer heltäckande bild av barnens språkliga utveckling samt vilken utveckling detta lett till.

Orosanmälningar och samverkan med socialtjänsten

Förskolan står för en bråkdel av orosanmälningarna, och rutinerna varierar över staden. Det är ett underbetyg när det samtidigt råder stor enighet om att många barns problembeteende varit välkända ända sen förskolan.

Under 2024 var förskolan uppgiftslämnare för 2,4 procent av det totala antalet orosanmälningar sett till staden som helhet. Sett till stadsdelsområdena finns det en variation i motsvarande siffra, från 1,4 procent i Järva till 3,5 procent i Bromma. Det är oroande att tre stadsdelar - Enskede-Årsta-Vantör, Norra innerstaden samt Skärholmen - hade ett minskat antal orosanmälningar 2024 i jämförelse med 2023. Skarpnäcks stadsdel har haft en liten ökning av andel orosanmälningar, vilket behöver ökas under kommande år.

Förskolan är en viktig del av barnets utveckling och det är bland annat här som verksamheten kan hjälpa barn i behov av stöd samt fånga upp de barn som av olika anledningar behöver hjälp av andra instanser som stadsdelen tillhandahåller. För att ändra detta behövs en förändring i arbetssätt för att tidigt bryta normbrytande och utmanande beteenden innan de utvecklas till allvarigare sociala problem och får långsiktiga konsekvenser något som också framgår av den nya socialtjänstlagen och av revisorernas rapport om orosanmälningar i förskolan.

Stadsdelen behöver säkerställa att pedagogerna som verkar i förskolan har rätt resurser, verktyg samt tid att genomföra orosanmälningar när det behövs. Så att staden kan verka för att varje barn kan fortsätta växa upp i en trygg tillvaro med allt vad det innebär.

Staden genomförde under föregående mandatperiod genomlysningen "Rätt stöd i rätt tid" och det är beklagligt att den rödgröna majoriteten inte gått vidare med några konkreta åtgärder för att öka förskolors benägenhet att göra orosanmälan.

Vi vill se en mer enhetlig hantering av orosanmälningar där rutiner för både anmälan och återkoppling tydliggörs, så att inga barn faller mellan stolarna. Även skyddsrutiner för personalen behöver förtydligas. Vi ser också att det finns ytterligare möjligheter att fördjupa och utveckla samverka mellan förskola och andra myndigheter, särskilt socialtjänst och socialförvaltning. Det är avgörande att tidiga insatser får genomslag och att samverkan sker på ett strukturerat och effektivt sätt i hela staden.

Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget

Den genomsnittliga personaltätheten 2023 var i Stockholm 4,9 barn per heltidstjänst i både kommunal och fristående förskola, vilket var

något lägre än genomsnittet för riket. Däremot har Stockholm stad ungefär tio procent färre förskollärare med förskollärarexamen eller förskollärarlegitimation jämfört med resten av landet.

Sedan 2023 har andelen legitimerade förskollärare ökat för både förskolor i kommunal och enskild regi. Fristående förskolor hade den högsta genomsnittliga ökningen per stadsdelsområde (+1,2 procentenheter), där andelen ökade från 28,7 procent 2023 till 29,9 procent 2024. Det är positivt, och är en utveckling som behöver fortsätta. Barnen i Stockholms förskolor bör ha minst lika välutbildad personal som i resten av landet.

Att personalen har hög utbildningsnivå är särskilt viktigt i stadens utsatta områden. Trots detta syns inga tydliga mönster mellan socioekonomiskt index och andel legitimerade förskollärare i respektive stadsdelsområde. Vi menar därför att det behövs insatser för att öka antalet legitimerade förskollärare i utsatta områden.

Siffrorna ovan belyser vikten av att förvaltningen framöver arbetar än mer intensivt med att säkra kompetensförsörjningen. Arbetsmiljö och löner behövs ses över, karriärvägar stärkas och fortbildning erbjudas för att öka arbetslagens kompetens. Vi behöver med andra ord prioritera professionell utveckling och kompetent ledarskap i ett förtroendefullt arbetsklimat.

Vi noterar att det högsta antalet barn per legitimerad förskollärare i kommunal regi var i Skarpnäck med 15,9. Här ser vi att majoriteten behöver förstärka arbetet också i Söderort, så att det inte blir ett för ensidigt fokus på insatser på Järva.

I slutet av januari 2025 larmade Sveriges Lärare om att förskolans läge är akut. Det visade sig att 7 av 10 förskollärare inte klarar tillsynsansvaret som förskolan kräver. Vilket är alarmerande siffror. Skolverkets har rekommendationer för hur stora förskolans grupper bör vara men ingen i staden följer dessa riktlinjer. Med sjunkande barnantal vore detta ett unikt tillfälle att stadsdelen föregick med gott exempel och tog skolverkets rekommendationer på allvar.

Skillnader i beslut om tilläggsbelopp

Vi oroas över de skillnader i förfarandet kring beslut om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd som framkommer i rapporten. Det handlar dels om skillnader i den process som sker innan ansökan om tilläggsbelopp, dels om skillnader i bedömningsgrunder. Vi menar att gemensamma bedömningsgrunder för staden bör tas fram och kompletteras med utbildningsinsatser. På så sätt kan likvärdigheten öka och barn i hela staden få rätt till samma stöd.

Slutligen vill vi välkomna att årets rapport åter inkluderar tabeller

med statistik från de olika stadsdelarna. Det är ett viktigt verktyg för politikerna i förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och kommunfullmäktige att bilda sig en egen uppfattning av hur situationen är i stadens förskolor och dra slutsatser inför det fortsatta arbetet.

Särskilt uttalande

Ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Förskolenämnden har ett stadsövergripande uppdrag att stödja stadsdelsnämnderna i arbetet att uppnå en likvärdig förskola. Därför är det av stor vikt att framtagande och implementering av gemensamma styrdokument, kompetensutvecklingsinsatser och ett system för kvalitetsuppföljning nu tas fram skyndsamt. Vi eftersöker ett system där vi kan mäta inskrivningsgrad, andelen förskolelärare, lärartäthet, barngruppernas storlek och personalens och barnens kunskaper i svenska språket på en aggregerad nivå. Detta bör följas upp i både tertialrapporter, årsredovisning och Förskola i Stockholm (förskolerapporten). Samtidigt kan vi läsa att siffrorna för respektive område redovisas först senare i år, då statistiken inhämtas från Skolverket. I stället använder man sig av statistik från 2023, vilket är olyckligt.

Moderaternas budgetalternativ ökar anslagen till skolorna i Stockholm med närmare 100 miljoner kronor jämfört med vänsterstyrets budget. Vi höjer skolpengen och omfördelar en av del det socioekonomiska stödet som i dag fördelas efter bostadsadress till barn i särskilt behov av stöd. Vi sätter individens behov före systemet. Skolan ska fokusera på kunskap, Moderaterna gör därför en särskild satsning på fysiska läromedel för att barnen ska få fler riktiga böcker. Vi är positiva till att förskolenämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna och SISAB ska implementera konceptet kring gröna skol- och förskolegårdar under mandatperioden. Men vi anser att det borde vara standard på alla skol- och förskolegårdar, och att enbart implementera detta på ett 15-tal under mandatperioden, är för lamt.

Det finns ingenting som är mer prioriterat än att få stopp på våldet, där barn allt oftare är både brottslingar och brottsoffer. De viktigaste åtgärderna för att minska den öppna drog försäljningen och göra gator och torg tryggare och mer attraktiva är fler människor i rörelse, fler timmar på dygnet. För att människor ska våga röra sig ute kring våra centrum, inte minst när mörkret faller, behövs både trygghetskameror, ordningsvakter och poliser.

Att upptäcka barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig uppgift redan i förskolan. En förutsättning för att personalen ska kunna hjälpa dessa barn är att någon på skolan ser

och förstår barnets livssituation, utsatthet och behov. Det är därför nödvändigt att förskolans-, skolans och fritidsverksamhetens personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och på vilket sätt det kan ta sig uttryck. Vi måste fortsätta ha ett nära samarbete med skolor, föreningar, fritidsgårdar och socialtjänst, för att tidigt upptäcka de barn som far illa. Rapporten om förskolan i Stockholm 2024 vittnar om att det är vanligt förekommande att förskolepersonalen inte har kunskap om vad anmälningsskyldigheten innebär och att förskolan har bristfälliga rutiner för orosanmälan till socialnämnden. Rutiner för orosanmälan finns men följs inte upp på ett tillfredsställande sätt.

Förskolan ska vara en trygg miljö för både barn och pedagoger, där barnen får utvecklas i egen takt och där förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Därför måste vi också öka förtroendet för förskolan, inte minst i våra mer utsatta områden. Planerade insatser för att öka tilliten och förtroendet i staden är viktigt för att synliggöra förskola och skapa en stark gemenskap och beredskap. Medborgare och vårdnadshavare ska kunna lita på att förskolans verksamhet bedrivs utifrån nationella styrdokument och fria från personliga värderingar och åsikter. Vi måste alla arbeta för att motverka desinformation om förskolan och andra kommunala verksamheter och myndigheter. Vi vill fortsatt satsa på barns fysiska aktivitet som har stor betydelse för en god hälsa och ett gott lärande, där alla barn bör omfattas av en strategi för att öka fysisk aktivitet under förskoledagen. Vi är stolta över vår förskolepersonal som gör allt för att våra barn ska få bästa möjliga undervisning och samtidigt känna sig trygga i förskolan. Det är viktigt att fortsätta arbetet för att öka inskrivningsgraden och få fler barn att börja förskolan. Information om förskolan till vårdnadshavare med barn som inte är inskrivna, sker vanligtvis genom riktade postala utskick samt telefonsamtal. Vi tror inte detta är tillräckligt då det finns brister i svenska språket i många hushåll, inte minst i ytterstadsområdena. I stället bör man genomföra dörknackning och vara ute ännu mer på platser där föräldrar vistas.

Svenska språket i förskolan är en fortsatt utmaning, både bland personal och bland barnen. Där är glädjande att man fortsätter med utbildningsinsatser för pedagoger, vilket påbörjades förra mandatperioden under ledning av den grönbå majoriteten. Vi anser att stadsdelsförvaltningen bör införa språktest vid nyrekrytering av förskolepersonal, på samma sätt som den styrande majoriteten bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har gjort i Göteborgs stad.

Vi är glada över att förvaltningen ska ta fram stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd, något vi i Moderaterna har drivit. Vi har sett en ökning av barn med NPF-diagnoser det senaste åren. Det är i grunden bra att barn får sina

diagnoser tidigt, så de kan få det stöd de har rätt till, för att få rätt möjligheter inför skolstart. Det kräver mycket tid och engagemang från personalen att både lära sig hur man undervisar barn med olika diagnoser, samt ta sig tiden att jobba med barnen både enskilt och i mindre grupp. Samarbete med Habiliteringen, BVC, Autismcenter för små barn och vårdnadshavare, är därför av stor vikt för att lyckas i det arbetet. Vi ser dock med stor oro på de fortsatta skillnader i process och bedömning som finns gällande tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd. Det här är något vi har lyft i Förskolenämnden vid flertalet tillfällen de senaste åren och vi finner det anmärkningsvärt och vilseledande att förvaltningen hänvisat till att ökningen av antalet avslag av tilläggsbelopp skulle bero på att barnantalet har sjunkit. Om man tittar procentuellt på hur många av de inkomna ansökningarna som avslagits kommer en annan verklighet fram som vittnar om en kraftig ökning av antalet avslag sedan maktskiftet efter valet 2022. Under 2022 beviljades 70,56 procent av de inkomna ansökningarna, 2023 beviljades 53,35 procent och under 2024 var siffran så låg som 50 procent. Dessa siffror vittnar om att problemet inte beror på det minskade barnantalet i förskolorna. Alla barn i Stockholms stad är vårt ansvar, oavsett vilken förskola de har valt, och det är upp till oss att säkerställa att inga barn blir utan nödvändiga stödinsatser.

Det är viktigt att fortsatt säkerställa att barngrupperna inte blir för stora, vilket var ett problem i flertalet stadsdelar under 2024. Förskolan är i stort behov av behörig personal och Stockholms stad ska vara en attraktiv arbetsgivare för förskolelärare. Att införa karriärtjänster är inte en universallösning, men vi behöver anstränga oss för att behålla duktiga förskolelärare och attrahera nya. Skarpnäck bör agera pilot för införandet av karriärtjänster inom förskolan. Möjligheterna att erhålla statsbidrag bör undersökas vid utformandet av karriärtjänsterna. Vi är glada över att läsa att förskolenämnden i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska utreda förutsättningarna för inrättande av en enhetlig yrkestitulatur i förskolan, samt förbereda validerings- och kompetensutvecklingsmöjligheter för berörda medarbetare. Detta är något vi i Moderaterna har varit pådrivande kring.

Vi är glada över att läsa att Förskolenämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska leda ett pilotprojekt där en modell för socionomer i förskolan prövas i ytterstaden. Moderaterna vill se skolsociala team även i förskolan, vilket är i linje med detta. I juli 2025 införs den nya socialtjänstlagen, vilket innebär att det blir lag på att arbeta förebyggande för att förhindra att barn och vuxna far illa. Socialtjänsten kommer behöva vara ännu mer tillgänglig, insatser ska göras ännu snabbare och vissa insatser utan behovsprövning. I praktiken innebär det än mer ansvar för ännu fler verksamhetsområden som inkluderar barn, däribland förskoleförvaltningen och förskolenämnden. Vi avsätter därför

pengar i vår budget för snabbare implementering av den nya socialtjänstlagen. Vi vill dessutom införa Backa barnet – en modell för samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och sjukvård.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/211-2 (Godkänd - R 1) Förskola i Stockholm 2024 -Samlad rapport för förskola i Stockholms stad, KS 2025/481
- SKA 2025/211-1.2 Bilaga - Förskola i Stockholm 2024

§ 15**Motion om familjesociala team i förskolan****Remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2025/181)**

SKA 2025/155

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

En remiss gällande motion av Kristin Jacobsson och Ismail Al (C) om familjesociala team i förskolan har inkommit för yttrande. I motionen lyfts att det är avgörande med tidiga insatser riktat till barn och familjer i riskzon redan i förskolan. Insändaren föreslår att kommunfullmäktige beslutar att utreda möjligheten att inrätta familjesociala team utifrån intentionerna i motionen.

Inom förskoleavdelningen finns ett stadsdelsövergripande barnhälsoteam som arbetar mot förskolorna. Barnhälsoteamets uppdrag är bland annat att stärka förskolans möjligheter att tidigt uppmärksamma och stödja barn och familjer. Barnhälsoteamet består av en familjebehandlare, som är socionom och med erfarenhet från socialtjänsten, samt en specialpedagog. Vårdnadshavare erbjuds icke biståndsbedömda stödsamtal med familjebehandlare vid behov. Familjebehandlaren stödjer också förskolans medarbetare vid orosanmälan av barn i verksamheten.

Förskolenämnden har i stadens budget fått i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna, och inom ramen för förstärkt förskola i ytterstaden, leda ett pilotprojekt där en modell för socionomer i förskolan prövas. Förvaltningen ser att motionens förslag ligger i linje med förskolenämndens budgetuppdrag. Förvaltningens uppfattning är att uppdraget först genomförs i samarbete med stadsdelsnämnderna för att sedan utvärderas.

Förvaltningen är positiv till samverkan och utveckling av arbetssätt och funktioner i förskola som kan förstärka arbetet med tidiga insatser.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) yrkar bifall till Centerpartiets och Liberalernas gemensamma förslag. Ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) och tjänstgörande ersättare Maria

Sawon (SD) ansluter sig till Centerpartiets och Liberalernas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens respektive Centerpartiets och Liberalernas gemensamma förslag. Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C), ledamot Kristina Lutz m.fl. (M), tjänstgörande ersättare Ann Hultmark Fridner (L) och tjänstgörande ersättare Maria Sawon (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett gemensamt förslag till beslut enligt följande:

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet har länge drivit på för att barns behov ska fångas upp tidigt och vi noterar att förvaltningen i sitt svar delar denna problembild. Men det finns samtidigt viktiga skillnader mellan det vi föreslår och det som idag beskrivs som redan existerande stöd. Och det finns brister i hur arbetet fungerar i praktiken som måste tas på allvar.

Förvaltningen lyfter de stadsdelsövergripande stadsdelsteamerna som exempel på vad som görs idag, men den funktionen kan inte likställas med vad vi föreslår i motionen. Dessa team är inriktade på förskolan och anställda inom samma förvaltning som förskolan. Det vi efterfrågar en samverkan över myndighetsgränser för socialtjänst, förskola och vårdnadshavare. För att kunna agera snabbt och samordnat, och för att tidiga insatser ska bli verklighet, krävs just en sådan form av samverkan.

Stadsrevisionens rapport från 2024 visar att det fortfarande finns stora brister i hur orosanmälningar hanteras i förskolan. Personal tvekar att anmäla trots tydliga rutiner. Riktlinjer räcker inte till om stödet inte är tillräckligt starkt i praktiken. Här skulle de familjesociala teamerna fylla en viktig funktion att skapa trygghet och stöd till personalen.

Budgetuppdraget för 2025 med pilotprojektet "Förstärkt förskola" är i grunden positivt. Att testa nya arbetssätt i utvalda stadsdelar kan vara värdefullt. Men nu är det redan maj och vi vet fortfarande inte ens vilka stadsdelar som ska få delta i projektet. Samtidigt befinner vi oss mitt i en enorm samhällskris där barn allt oftare dras in i kriminalitet, utsätts för våld eller växer upp i miljöer där vuxna sviker. I det läget räcker det inte med pilotprojekt för några få. Vi behöver bygga upp det förebyggande stödet, för alla barn, i hela staden, och vi behöver göra det nu.

Vårt förslag om Familjesociala team är ett konkret sätt att minska glappet mellan riktlinjer och verklighet, för att skydda barn som annars riskerar att falla mellan stolarna. Vi har inte tid att vänta in ett pilotprojekt som bara inkludera vissa. Inte en enda unge ska gå miste om hjälp och nutidens barn får inte bli framtidens barnsoldater.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/155-2 (Godkänd - R 1) Remiss av motion om familjesociala team i förskolan
- SKA 2025/155-1.1 Motion om familjesociala team i förskolan

§ 16**Etableringsboendelagen – Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35)****Kontorsyttrande som svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2025/581)**

SKA 2025/261

Beslut

1. Förvaltningens kontorsyttrande läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har av kommunstyrelsen blivit ombedd att svara på remiss gällande Etableringsboendelagen - Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35). Med anledning av den korta svarstiden besvaras remissen genom ett kontorsutlåtande av Skarpnäcks stadsdelsförvaltning.

Regeringen beslutade den 15 februari 2024 att tillkalla en särskild utredare för att föreslå ett nytt system för bosättning av vissa nyanlända. Utredningen föreslår att den nuvarande bosättningslagen ersätts av lagen och förordningen om etableringsboende för vissa nyanlända (etableringsboendelagen och etableringsboendeförordningen).

Utredningen föreslår även:

- Att kommunerna ska få större inflytande över hur många nyanlända de ska ta emot genom att de ges möjlighet att ange ett önskat kommunal
- Att bostadssituationen och förekomsten av områden med problem kopplat till utanförskap tillkommer som kriterier som ska beaktas vid fördelningen av nyanlända mellan kommuner.
- Att det införs en ny modell med etableringsboende som innebär att kommunerna ansvarar för att ordna ett etableringsboende för vissa nyanlända. I normalfallet ska nyanlända ha rätt till etableringsboende i 36 månader.
- Att rätten till etableringsboende ska vara villkorad och att den kan upphöra i förtid. En nyanländ som inte aktivt bidrar till sin etablering i arbets- och samhällslivet kan förlora sin rätt till etableringsboende.

Etableringsboendelagen och etableringsförordningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Bestämmelserna om anvisningsförfarandet och rätten till etableringsboende ska dock tillämpas först från och med den 1 januari 2027.

Förvaltningen ställer sig positiv till utredningens ambition att skapa ett mer transparent bosättningssystem där kommunerna ges ett större inflytande och får tydligare riktlinjer för vad som krävs i olika delar av bosättningsprocessen. Genom att skapa mer förutsättningar för kommunerna att hantera bosättningen på sina egna villkor kan det bidra till en mer **balanserad fördelning av nyanlända** över hela landet och generera ett bättre stöd för integration på lokal nivå. Samtidigt ser förvaltningen risker med att det inte finns en **lägre gräns** för hur många nyanlända en kommun kan **önska att ta emot**.

Förvaltningen lyfter även att en tidsbegränsning för etableringsboende kan medföra risker för integrationsarbetet. Det gäller framför allt för dem inom målgruppen som har svårt att ta sig in på den ordinarie arbetsmarknaden. Det gäller även särskilt barnfamiljer och kvinnor som har svårt att ta sig in på den ordinarie bostadsmarknaden. Detta kan leda till att fler vänder sig till kommunen med behov av tillfälligt boende, något som kan medföra konsekvenser i form av såväl ökade kostnader som otrygga boendesituationer för barn.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/261-4.1 (Godkänd - R 1) Tjut Remiss av Betänkandet Etableringsboendelagen - Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35)
- SKA 2025/261-1.1 Remiss - Betänkandet - Etableringsboendelagen - Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35)
- SKA 2025/261-1 Följebrev Betänkandet - Etableringsboendelagen - Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:3)

§ 17**Inkomna medborgarförslag enligt lista****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar inkomna medborgarförslag med följande diarienummer till förvaltningen för handläggning:

SKA 2025/202

SKA 2025/235

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att medborgarförslagen överlämnas till förvaltningen för handläggning. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget

§ 18**Inkomna och utgående skrivelser från medborgare,
protokollsutdrag, m.m. enligt lista**

SKA 2025/19

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att anmälan läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/19-12 Skrivelselista 2025-05-15

§ 19**Anmälan av protokoll och minnesanteckningar enligt lista**

SKA 2025/10

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd lägger förvaltningsgruppens protokoll från den 15 maj 2025 till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att protokollet läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

§ 20**Skrivelser från nämndens råd enligt lista**

SKA 2025/68

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd lägger pensionärsrådets protokoll från den 15 maj 2025 till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att protokollet läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

§ 21**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter**

Inga skrivelser har inkommit.

§ 22**Anmälan av delegationsbeslut avseende allmänna
ärenden enligt lista****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden lägger anmälan av delegationsbeslut med följande diarienummer till handlingarna:

SKA 2025/277

SKA 2025/278

SKA 2025/695

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar att anmälan läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

§ 23**Borttagen på grund av sekretess**

SKA 2025/272

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/272-2 2025-05-22 § 23